

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z wniosku A. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.
o zasiłek macierzyński,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 2 lipca 2015 r., sygn. akt VI Ua (...),

1. Odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. Zasądza od wnioskodawczyni A. C. na rzecz organu
rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.
kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2015 r., VI Ua (...) Sąd Okręgowy w B., VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na skutek apelacji ZUS Oddział w B. w sprawie z odwołania A. C. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 2 grudnia 2014 r., VII U (...) i oddalił odwołanie.

Sprawa została zainicjowana decyzją wymienionego oddziału ZUS z dnia 7 stycznia 2013 r., w której Zakład przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego od podstawy w kwocie 1.825,55 zł. W ocenie wnioskodawczyni należało naliczyć zasiłek od kwoty zadeklarowanej, tj. od 8.742,05 zł. W ocenie

Sądu Okręgowego – inaczej niż to uczynił Sąd Rejonowy – z uwagi na fakt, że od momentu zgłoszenia do ubezpieczenia do momentu urodzenia dziecka nie upłynął pełny miesiąc, należało zastosować art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa („ustawa zasiłkowa”) a zatem przyjąć najniższą miesięczną podstawę wymiaru świadczeń.

Skargę kasacyjną od tego orzeczenia wywiódł pełnomocnik wnioskodawczyni. Jako okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał potrzebę wykładni przepisów, budzących poważne wątpliwości, a to art. 52 w zw. z art. 49 ustawy zasiłkowej, albowiem przepisy te są różnie interpretowane, czego dowodem jest niniejsza sprawa, w której odmiennej ich interpretacji dokonali sądy pierwszej i drugiej instancji. Ponadto wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona, albowiem wykładnia art. 52 w zw. z art. 49 ustawy zasiłkowej jest klarowna i tożsama z rozumieniem tych przepisów przyjętym przez sąd pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego za ukształtowane należy uznać stanowisko, że skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania, gdy istotne zagadnienie prawne (w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) zostało już przez Sąd Najwyższy w jego orzecznictwie rozstrzygnięte, a także gdy nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 oraz z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02). Analogicznie należy podejść do kwestii wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Jeśli Sąd Najwyższy wyjaśnił w swoim orzecznictwie, jak rozumieć określone regulacje, należy przyjąć, że wątpliwości zostały rozstrzygnięte i nie ma podstaw do ponownego ich wyjaśniania.

Z tego względu należy odwołać się do linii orzeczniczej, zapoczątkowanej wyrokami z dnia 28 sierpnia 2012 r., II UK 34/12 oraz z dnia z dnia 6 września

2012 r., II UK 36/12. Sąd Najwyższy staje w nich na stanowisku, że podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego, do którego prawo powstało w pierwszym miesiącu kalendarzowym nieoprowadzonego innym ubezpieczeniem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, określa art. 49 pkt 1 (obecnie art. 49 ust. 1 pkt 1) ustawy zasiłkowej, jako najniższą podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 tej ustawy, bez względu na wysokość kwoty zadeklarowanej na podstawie art. 18 ust. 8 lub 18a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych („u.s.u.s.”). W uzasadnieniach tych orzeczeń Sąd Najwyższy odnosi się do podstawowych zasad ubezpieczenia społecznego, w szczególności zależności między wniesioną składką a ochroną, wykazując, że nie jest dopuszczalne uzyskanie maksymalnych korzyści w postaci świadczeń w przypadku krótkotrwałego okresu podlegania ubezpieczeniu. Mając na uwadze tożsamość traktowania osoby prowadzącej działalność gospodarczą i osoby współpracującej (art. 6 ust. 1 pkt 5 u.s.u.s.) należy przyjąć, że poglądy te znajdują bezpośrednie zastosowanie także w niniejszej sprawie.

Wykładnia dokonana przez Sąd Okręgowy znajduje zatem oparcie w dorobku judykatury Sądu Najwyższego. Nie ma potrzeby jej powtarzania. Nie sposób także stwierdzić – co nie budzi wątpliwości – że skarga kasacyjna w sprawie jest oczywiście uzasadniona, jako odwołująca się do wadliwej wykładni art. 49 pkt 1 (obecnie art. 49 ust. 1 pkt 1) ustawy zasiłkowej dokonanej przez sąd pierwszej instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji. Wobec wniesienia przez organ rentowy terminowej odpowiedzi na skargę, o kosztach orzeczono na podstawie § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).

